

Vaasan kaupunki
Kaavoitus
Kaavoitusarkkitehti Kati Vuohijoki
040 508 1003
kati.vuohijoki@vaasa.fi

Kalaranta – Asemakaavan muutosluonnos n:o 967

Viiteet:

- <https://www.vaasa.fi/kuulutukset/kalarannan-asebakaavaluonnos-nahtavilla>
- Puhelinkeskustelu Reijo Salmela / Kati Vuohijoki 26.05.2016

Vaasan Urheilukalastajien (VUK) osallisuus

Vaasan Urheilukalastajat ry jäsenineen ja sidosryhmineen on Kalarannan alueen perinteisenä käyttäjänä osallinen otsikon mukaisessa asiassa (Kaavaselostus 04.05.2016, sivu Sivu 12/16: ”4.2.1 Osalliset > Alueen työntekijät ja käyttäjät, joiden oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa”).

VUK:n erityisesti huomioimat kaavaselostuksen kohdat

VUK on huomionnut kaavaselostuksessa 04.05.2016 erityisesti seuraavia siitä lainattuja kohtia. VUK puoltaa ja kannattaa varsinkin tavoitteita, joiden tekstit on korostettu vihreällä. VUK edellyttää, että ne myös huomioidaan asianmukaisella tavalla myöhemmissä käytännön toimenpiteissä. Toisaalta VUK:lla on myös lisänäkemyksiä kaavaselostuksessa esitettyyn – etenkin kohdista, joiden tekstit on korostettu sinisellä.

- Sivun 6/16 - 2.2 Asemakaava
 - ”Asemakaavan muutoksen tavoitteena on kehittää ranta-alueita aktiivisemmaksi osaksi kaupunkia niin, että alueiden arvo ja merkitys säilyy. Tontin 6-8-1 käyttötarkoituksimerkintä päivitetään vastaamaan nykyistä käyttöä. Asemakaavamuutoksen yhteydessä selvitetään alueen rakennusten ja rakennelmien arvo sekä mahdollinen suojelutarve. Vuonna 2010 tehdyn yleissuunnitelman mukaisesti tutkitaan pienvenevalkaman täydennysrakentamismahdollisuuksia.”
- Sivun 6/16 - 3.1.1 Alueen yleiskuvaus
 - ”...Ranta on edelleen aktiivisessa käytössä pienvenevalkamana. Alueella on pienvenesataman vaatimia huoltorakenteita, ravintolalaiva terasseineen sekä muuta kesäterassialuetta. Pienvenevalkama-alueella on laajahko asfaltoitu pysäköintialue. Rannan tuntumassa kulkee kevyen liikenteen väylä, joka on tärkeä osa laajempaa kevyen liikenteen reittiverkostoa.”
- Sivun 14-15/15 - 4.4. Mielipiteiden ja lausuntojen huomioon ottaminen:
 - ”... Kaikessa täydentämiskäytöksessä tulee varmistaa, että Setterbergin kaavallinen pääajatus ja samalla alueen valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Puisto- ja venesatama-alueen mahdollisen täydentämiskäytöksisen on oltava hyvin pienipiirteistä ja toiminnan yleisöä palvelevaa. Asuntotuotanto ei ole kulttuurihistoriallisella ranta-alueella mahdollista.”
- Sivun 15/16 - 4.5 Asemakaavaluonnoksen kuvaus:
 - Kaava-alueen käyttötarkoituksena säilyy pääosin ennallaan. Ranta-alue säilyy pienvenesatamana ja puisto istutettavana puistoalueena.

- Kaavamääräyksissä huomioidaan kaava-alueen asema osana valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.
- Sekä puistoa, kalasatamaa että yksityisessä omistuksessa olevaa tonttia koskevilla kaavamerkinnöillä pyritään vaalimaan alueen ominaispiirteitä ja arvoja.
- Tärkein kaavallinen periaate kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta on ranta-alueen säilyttäminen puistomaisena julkisena kaupunkitilana.
- Myös ranta-alueen pysyminen venesatamakäytössä on historiallisen jatkuvuuden kannalta tärkeää.
- Alueen pysäköintiratkaisut säilyvät nykyisellään.
- Rannan ajoneuvoliikennettä rajoitetaan niin, että vain välttämätön huoltoajo venelaiturialueelle sallitaan.
- Kevyen liikenteen rantareittiä selkiytetään.
- Rantaviiva ja laiturialue esitetään asemakaavaluonnoksessa ohjeellisena; näin mahdollistetaan venesatamaa koskevat muutokset tulevaisuudessa.

VUK:n lisä- ja muut näkemykset

Kalarannan alueen tulisi säilyä tulevaisuudessa kaupungin elävyyden kannalta tärkeänä merellisenä tapahtuma-, kokoontumis- ja elämyspaikkana. Seuraavassa on esitetty Kalarannan perinteisiä tapahtumia niihin liittyviä järjestelyjä, joiden säilyminen ja korvaaminen vähintäänkin vastaavilla järjestelyillä tulee huomioida jatkossa.

1. Yleisötapahtumat, torimaisuus ja markkinapaikkamaisuus

- Huomioitavaa on, että Kalarannan hiekkakenttäaluetta L-laiturin ja veneenlaskuluiskan luona ja sen tähän astista merkityksellisyyttä ei ole riittävällä tavalla mainittu kaavaselostuksessa
- Aiemmin alueella järjestetyistä suurista yleisötapahtumista, mm. Kalastuksen päivistä ja pienemmistä opiskelijatapahtumista, kalastuskilpailuista - ja/tai niiden mahdollisesta muualle ohjaamisesta - ei ole esitetty kaavaselostuksessa mitään.
- Vielä aiemmin Kalaranta on myös ollut merkittävä kalastussatama ja markkinapaikka.
- Edelliset ovat Kalarannan tärkeää kulttuurihistoriaa ja ne tulisi pitää myös tärkeänä osana Kalarannan tulevaisuutta.
- Ja tietynlainen hallittu torimaisuus olisi säilytettävä. Torimaisuuden säilyttämiseksi pitää L-laiturin päässä säilyttää vähintään nykyisen kokoinen avoin kenttäalue.
- Kalarannan nurmikko- ja muita istutusalueita ei tule laajentaa – päinvastoin.

2. Kalastuskilpailujen keskus

- Kalaranta on ollut ja on aktiivisessa käytössä virkistys- ja vapaa-ajankalastukseen liittyvissä toiminnoissa. Siellä järjestetään erilaisia kalastuskilpailuja.
- Kalastuskilpailuissa rantaan varustellaan nykyisen veneenlaskupaikan ja L-laiturin läheisyyteen kilpailun ajaksi kilpailukeskus. Vähimmillään kilpailukeskus ja sen ”toimisto” on henkilö- tai pakettiauto ja peräkärry ja laajimmillaan em. autojen lisäksi noin 7 m halkaisijainen telta.

3. Autojen ja auto- ja venekärry-yhdistelmien liikennöinti pysäköinti kalastuskilpailujen aikana

- Havainnekuvasessa esitetty ratkaisu, jossa ajoneuvoliikennöinti ei ole lainkaan mahdollista Kalarannan nykyiselle hiekoitetulle alueella Sinisen tien puolelta, ei ole hyväksyttävä idea/ratkaisu.
- Kalastuskilpailujen luonteesta riippuen kilpailijat tulevat paikalle autoilla ja muilla kulkuneuvoilla. Enimmillään kulkuneuvo voi olla nelivetoauto- ja venekärry-yhdistelmä kalastusveneen kuljettamiseksi paikalle. Nykyajan vapaa-ajan venekalastajat ovat monilla

vesialueilla liikkuvaa sorttia, jolloin venettä säilytetään venekärryssä ja kuljetetaan maitse apajapaikkojen läheisyyteen. Kilpailuja järjestetään myös nuorille ja senioreille.

- Kalastuksessa tarvitaan ensinnäkin paljon välineitä, varusteita ja suoja- ja turva-asusteita ja toiseksi nuoria vapaa-ajankalastajia kuljetetaan kilpailuihin, jolloin autojen käyttö on tarkoituksenmukaista ja välttämätöntä.
- Tähän astiset järjestelyt ja aluetilat Kalarannassa ovat taanneet sen, että toiminnot ovat hoituneet asianmukaisesti.
 - Vetoauto- ja venekärry-yhdistelmät, jotka vaativat niiden operointien ja paikoituksen aikana paljon tilaa, ja veneiden miehistöjen ja muiden kalastajien autot, on saatu pysäköityä kilpailun ajaksi pääosin Kalarannan hiekkapohjaiselle alueelle.
 - Venekärryt on peruutettu nurmikoille silloin, kun niitä on ollut runsaasti tai rannassa on ollut pysäköitynä muiden, kuin kilpailijoiden autoja ja ajoneuvoja. Tuollainen väliaikainen muutaman tunnin venekärryn pito nurmikolla ei ole aiheuttanut ongelmia.
- Myös jatkossa tulee ajoneuvoliikenne sallia rajoituksin Kalarannan nykyiselle hiekkaluueelle sekä Sinisen tien suunnasta että Kasarminkadun jatkeelta vankilan luota.
- Jatkossa tulee selkeästi sallia Kalarannan alueella myös edellä mainittu kilpailujen aikainen pysäköinti, mikä on ollut vakiintunut käytäntö tähänkin asti.

4. Muu ajoneuvoliikenne Kalarannan alueelle ja pysäköintijärjestelyt

- Kaavaselostuksessa ei ole riittävän selkeää kuvausta siitä mitkä ovat nykyiset pysäköintijärjestelyt koko Kalarannan alueella;
 - Merkki 373, pysäköintikieltoalue, on Sinisen tien liittymän jälkeen rajoittamassa alueella on pysäköintiä. Kielto koskee koko aluetta. Alueen sisällä on pysäköinnistä määrätty erillisellä liikennemerkillä .
 - Edellisen mukaan pysäköiminen, jota käytännössä tapahtuu koko ajan muualla alueella, kuin kaavaselostuksessa mainitulla asfaltoidulla pysäköintialueella, on kiellettyä.
 - Asfaltoitu pysäköintialue ei ole mielestämme laajahko kuten kaavaselostuksessa mainitaan. Siellä ei voi myöskään pysäköidä asianmukaisesti auto- ja venekärry-yhdistelmiä.
- Veneilyyn liittyvä muukin ajoneuvoliikenne koko Kalarannassa tulee sallia jatkossa ja sille löytyy varmasti tarkoituksenmukaisia järjestelyjä.
- Veneiden laskut ja nostot pitää voida tehdä jatkossakin alueelta. Ja venepaikan lunastaneiden tulee päästä laiturin luo.
- Varsinaiset pysäköintipaikat voidaan sijoittaa myös lähemmäksi laitureita tekemällä uusi virallinen ja maksullinen paikoitusalue Rantakadulta rantaan ulottuvan Kasarminkadun jatkeen Kalarannan puolelle.
- Eikä olisi ollenkaan pöllömpi ajatus, että etenkin venepaikan lunastaneille veneilijöille olisi maksullisia pysäköintipaikkoja hiekkaluueella lähellä laitureita. Eli nykyinen pysäköintikäytäntö, josta ei ole nähtävää olevan suurta käytännön ongelmaa, laillistetaan.
- Joka tapauksessa vähintäänkin väliaikaiseen pysäköintiin nykyisellä hiekkaluueen laajuisella alueella pitää olla myös mahdollisuus jatkossakin.

5. Veneenlaskupaikka

- Veneenlaskupaikka on veneilijöille ja sen elämän seuraajille oleellinen osa Kalarantaa, ja se tulee siellä säilyttää.
- Nykyinen kohtalaisen kokoinen hiekkaluue toimii hyvin varsinkin kalastuskilpailuissa. Siellä on kohtuullisesti tilaa valmistella useampaakin venettä samanaikaisesti laskuun ja nostoon, mikä on oleellisen tärkeää kalastuskilpailujen järjestämisen onnistumiselle.
- Veneenlaskupaikka keskeisellä paikalla Kalarannassa ja vielä L-laiturin vieressä tuo omanlaisensa positiivisen lisän. Kalarannan elämää ja kalastuskilpailuja seuraamaan

kerääntyvät kaupunkilaiset ja kilpailuihin osallistuvat pääsevät seuraamaan veneiden laskuista ja nostoista tarjoutuvia ”ohjelmanumeroja”.

- Havainnekuvassa mainittu vaihtoehtoinen veneenlaskupaikka lähempänä vankilaa voisi olla myös vaihtoehtoinen ratkaisu.
 - Silloin tosin menetetään iso osa edellä mainituista oleellisista Kalarannan ”ohjelmanumeroista” varsinkin kalastuskilpailujen aikana.
 - Ja silloin laskupaikan läheisyydessä tarvitaan riittävästi tilaa vetoauto- ja venekärry-yhdistelmällä operoimiseen ja niiden paikoitukseen kilpailujen aikana.
 - Toisaalta kilpailujen venekärryajoneuvoliikenteen ohjaaminen Kalarantaan Rantakadulta vankilan viereiseltä Kasarminkadun jatkeelta voisi olla monesti jopa tarkoituksenmukaisempi ratkaisu, kuin mikä on nyt Siniseltä tieltä.

6. Nykyisen veneenlaskupaikan viereinen rannan ”pöheikkö”

- Se ei ole nykyisessä muodossaan lainkaan tarkoituksenmukainen. Se on liian massiivinen ja itse asiassa haitallinen näköeste laitureille ja vesipintaan. Lisäksi sinne kerääntyy jatkuvasti kaikenlaista roskaa, mikä tekee siitä epämiellyttävän.
- Sen ainoa positiiviseksi ajoittain koettu tehtävä on tänä päivänä toimia ”kusipuskana”.
- Se tulisi ehdottomasti poistaa - tai ainakin korvata asianmukaisemmilla kevyemmällä ja läpinäkyvimmillä istutuksilla.

7. Yleisen WC:n tarve Kalarannan alueella

- Kalarannan alueella tarvitaan yleistä WC:tä tai muuta toimivaa WC-järjestelyä.

8. Kalarannan venevalkaman toimivuuden parantaminen

- Vaikkakin tämä menee suunnittelualueen ulkopuolella, tulee Korsholman puistikon jatkeena Räätilinsaareen jatkuvaan penkereeseen tehdä jatkossa ehdottomasti aukkoja veden vaihtuvuuden lisäämiseksi Kalarannan ja sen etelän puoleisissa venevalkamissa. Aukot voidaan toteuttaa edullisesti rummuilla jolloin ei tarvita perinteistä siltarakentamista.
 - Se parantaisi veden laatua altaissa, eritoten sen johdosta, että Vaskiluodon penkereen sillan kautta meriveden korkeuden vaihteluista johtuvat virtaukset välillä etelään ja välillä pohjoiseen pääsisivät huuhtelevaan sen jälkeen osaksi myös venevalkamien vesiä.
 - Nythän kyseiset venevalkamamat ovat käytännössä lähes seisovan veden altaita. Sellaisia pitää ehdottomasti välttää!

VUK:n hallitukselta toimeksisaaneena

Reijo Salmela, hallituksen jäsen & kalastuksensvalvoja
Vaasan Urheilukalastajat ry
(reijo.salmela@netikka.fi / 040 515 4705)